

**การสังเคราะห์สถานภาพความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจในรอบ
สองทศวรรษ : ข้อเสนอแนะสู่การศึกษาในบริบทของสังคมไทย**
**The Synthesis of Body of Knowledge on the Decentralization
in the Past Two Decades : Suggestions for the Study on
Thai Social Context**

ยศธร ทวีพล¹

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) สังเคราะห์สถานภาพความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจซึ่งศึกษาผ่านดัชนีนิพนธ์ระดับปริญญาเอกและงานวิจัยในรอบสองทศวรรษที่ผ่านมาจำนวนทั้งหมด 21 เรื่อง 2) โดยทำการจัดกลุ่มการศึกษา พิจารณาข้อจำกัด จุดแข็งของแต่ละการศึกษา และ 3) เสนอแนะการศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย การศึกษา พบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับการกระจายอำนาจสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มการศึกษาแบบมุมมองเชิงสถาบันภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Institutional Approach within Local Governments) 2) กลุ่มการศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) กลุ่มการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลหรือผลกระทบของการกระจายอำนาจ (Influence and Impact of Decentralization) 4) กลุ่มการศึกษาแบบผสมผสาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์การศึกษาหลากหลายและผลการศึกษามีความใกล้เคียงกับการศึกษาของกลุ่มที่ 1-3 อย่างไรก็ตามผลงานวิจัยแต่ละกลุ่มต่างมีจุดแข็งและข้อจำกัดของการศึกษาแตกต่างกัน ข้อเสนอของการศึกษาเกี่ยว

215

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

กับการกระจายอำนาจที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยจึงอยู่บนพื้นฐานการพิจารณาเพิ่มขอบเขตการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับเงื่อนไขของภาคประชาชน โดยอาจทำการศึกษาคุณลักษณะของประชาชน บทบาทภาคประชาชน ทศนคติ ความเชื่อ ที่แตกต่างกันของประชาชนตามคุณลักษณะเหล่านั้นบนพื้นฐานแนวคิดความเป็นประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น (Local Democracy) ที่มีความเหมาะสมต่อการกระจายอำนาจ (Decentralization) เพื่อก่อให้เกิดความสอดคล้องกับบริบทสังคมไทย

คำสำคัญ : การกระจายอำนาจ การศึกษาไทย บริบทสังคมไทย

Abstract

216 This paper aims 1) to synthesize the body of knowledge on the decentralization through 21 doctoral dissertations and national and foreign research works in the past two decades, 2) to categorize studies, to consider limitations and strengths of each study, and 3) to provide suggestions for the study on the decentralization related to the Thai social context. The findings revealed that the research works related to the decentralization could be categorized into 4 groups: 1) the group of studies based on the institutional approach within local governments, 2) the group of studies based on the relationship structure between governments and local government, 3) the group of studies based on the influence and impact of decentralization, and 4) the group of studies with mixed approaches. The objectives of the studies varied, but the findings were found to be similar to the studies of

Group 2 and 3. However, the research follow-up for each group showed different strengths and limitations. Therefore, suggestions for the study on the decentralization related to the Thai social context were based on the additional consideration with the scope of study that emphasized on the terms of the public sector. In addition, a study on different characteristics of people, roles of the public sector, attitudes and beliefs of people could be conducted according to these characteristics and based on local democracy that consistent with decentralization in order to conform to the Thai social context.

Keywords : decentralization, Thai education, Thai social context

1. ความเป็นมาของการสังเคราะห์งานวิจัย

การกระจายอำนาจถูกนำมาประยุกต์ใช้กับประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลก ซึ่งมีเหตุผลของการนำมาปฏิบัติแตกต่างกัน เช่น เพื่อเป็นเหตุผลอ้างอิงของระบบพรรคการเมืองหลายพรรคใน Africa หรือการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยเชิงลึกใน Latin America ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของการควบคุมระบบเศรษฐกิจใน Eastern Europe เป็นต้น (Litvack, Ahmad and Bird, 1998 : 1) ทั้งหมดมีพื้นฐานจากลักษณะของแนวคิดดังกล่าวซึ่งให้ความสำคัญกับประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น (Local democracy) โดยมุ่งเน้นการเพิ่มอำนาจหน้าที่ทางการเมือง เศรษฐกิจ และการบริหาร (Bardhan & Mookherjee, 2006 : 1) รวมถึงความสำเร็จของการนำแนวคิดการกระจายอำนาจมาปฏิบัติกับประเทศกำลังพัฒนาอย่างญี่ปุ่น ซึ่งประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการแผ่นดินอย่างถอนรากถอนโคน (Radical

change) จึงยังทำแนวคิดการกระจายอำนาจได้รับการยอมรับทั่วโลกว่าเป็นแนวคิดที่สามารถเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตประชากรได้ อย่างไรก็ตามในอีกแง่มุมหนึ่งของการกระจายอำนาจกลับพบว่าผลกระทบจากการกระจายอำนาจอาจไม่ได้เป็นไปตามพื้นฐานของหลักการของแนวคิดหรือปรากฏผลสำเร็จแบบประเทศพัฒนาแล้ว เช่น การกระจายอำนาจส่งผลให้เกิดการซื้อสิทธิ์ขายเสียง การรวมศูนย์อำนาจโดยชนชั้นปกครองในหลายประเทศ เช่น ในประเทศกัมพูชา จังหวัดรัตนคีรี เกิดปัญหาการซื้อสิทธิ์ขายเสียง การทุจริตคอร์รัปชันอย่างกว้างในการบริหารงานท้องถิ่น การรวมศูนย์อำนาจโดยชนชั้นปกครองปัญหาการซื้อขายที่ดินระหว่างประชาชนกับนายทุนจนก่อให้เกิดข้อจำกัดของการเข้าถึงแหล่งน้ำ มีการครอบงำประชาชนซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่ดินเป็นทุนเดิมโดยชนชั้นปกครอง ทั้งหมดเกิดขึ้นหลังจากมีการกระจายอำนาจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรธรรมชาติให้กับท้องถิ่น (Regan, 2010 : 185) เช่นเดียวกับกรณีของประเทศไทยซึ่งพบว่า ที่ผ่านมาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติระหว่างชุมชนกับรัฐบาลไทยขาดการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ชุมชนขาดความสามารถและโอกาสในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (Kijtewachakul, 2010) ปัญหาดังกล่าวยังทำให้ดูเหมือนว่าผลลัพธ์ของการกระจายอำนาจอาจนำมาซึ่งความไม่พึงประสงค์แห่งรัฐ จนกระทั่งนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศต่างเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจมีการศึกษาหลายประเด็น ได้แก่ (1) เพราะเหตุใดการกระจายอำนาจในประเทศที่กำลังพัฒนากลับไม่ประสบความสำเร็จเหมือนกับประเทศที่พัฒนาแล้ว มีบริบทใดบ้างที่เป็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ (2) ลักษณะโครงสร้างความเป็นสถาบันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมควรมีบทบาท หน้าที่ขนาด และขอบเขตความรับผิดชอบแบบใด (3) ผลลัพธ์ของการกระจายอำนาจส่งผลต่อคุณภาพบริการสาธารณะด้านการศึกษา คุณภาพชีวิต การสาธารณสุข คุณภาพน้ำหรือไม่ (4) การกระจาย

อำนาจส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ การเติบโตทางเศรษฐกิจ การลงทุนขนาดใหญ่และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ หรือไม่ (5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ความล้มเหลว และอุปสรรคของการกระจายอำนาจมีอะไรบ้าง ฯลฯ

บทความดังกล่าวจึงมุ่งสังเคราะห์สถานภาพความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจในรอบสองทศวรรษที่ผ่านมาจากงานวิจัยและดัชนีพจนัธ์ระดับปริญญาเอกว่าการศึกษาที่ผ่านมามีลักษณะอย่างไรและการศึกษาแต่ละการศึกษาสามารถจัดหมวดหมู่หรือขอบเขตการศึกษาอยู่ในกลุ่มใด มีตัวแปรใดบ้างที่นำมาใช้ในการศึกษา ใช้กรอบแนวคิด/ทฤษฎีใดในการศึกษาวิจัย ซึ่งทั้งหมดจะสามารถสะท้อนให้เห็นข้อบกพร่องของการศึกษาบางประการที่อาจจะยังตกหล่นอันนำมาสู่ข้อเสนอแนะของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์การสังเคราะห์

(1) เพื่อสังเคราะห์สถานภาพความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจผ่านดัชนีพจนัธ์ระดับปริญญาเอก-งานวิจัยในรอบสองทศวรรษที่ผ่านมา (2) โดยมุ่งจัดกลุ่มการศึกษา พิจารณาข้อจำกัด จุดแข็งของแต่ละการศึกษา และ (3) เสนอแนะการศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

3. เกณฑ์การเลือกและขั้นตอนการสังเคราะห์

3.1 เกณฑ์การเลือกงานวิจัย (Inclusion criteria) เป็นงานวิจัยและดัชนีพจนัธ์ระดับปริญญาเอก ซึ่งส่วนใหญ่ต้องเป็นผลงานการศึกษาจากต่างประเทศ ในขณะที่เกณฑ์การตัดออก (Exclusion criteria) เป็นงานวิจัยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการภาครัฐ

3.2 เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพงานวิจัย มีความสอดคล้องกันระหว่าง ชื่อเรื่อง ปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย สมมติฐาน การวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัยอันนำมาซึ่งผลการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัย

3.3 การจำแนกประเด็น ใช้การวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาของงานวิจัย และดัชนีนิพจน์ระดับปริญญาเอกจากการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ลักษณะประเด็นการทบทวนวรรณกรรม และผลการศึกษา โดยจะต้องมีขอบข่ายการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

3.4 การจัดกลุ่มประเด็น กลุ่มงานวิจัยที่มีลักษณะวัตถุประสงค์ การทบทวนวรรณกรรม และผลการศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น การศึกษาที่มีลักษณะของการพิสูจน์ทฤษฎี ทดสอบสมมติฐาน จะถูกจัดให้อยู่ภายในกลุ่มการศึกษาเดียวกัน เป็นต้น

3.5 การสืบค้นงานวิจัย สืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ProQuest และ The London School of Economics and Political Science (LSE) เป็นต้น

4. การสังเคราะห์สถานภาพความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจในรอบสองทศวรรษที่ผ่านมา

จากการสังเคราะห์งานวิจัยและดัชนีนิพจน์ระดับปริญญาเอกในรอบสองทศวรรษที่ผ่านมา พบว่า การศึกษาต่าง ๆ สามารถจำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มการศึกษาแบบมุมมองเชิงสถาบันภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Institutional Approach within Local Governments) 2) กลุ่มการศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) กลุ่มที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลหรือผลกระทบของการกระจายอำนาจ (Influence and Impact of Decentralization) และ 4) กลุ่มการศึกษาแบบผสมผสาน

4.1 กลุ่มการศึกษาแบบมุมมองเชิงสถาบันภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Institutional Approach within Local Governments) : กลุ่มดังกล่าวมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความก้าวหน้าและแนวโน้มของการกระจายอำนาจ ปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางกระบวนการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนมุ่งปรับปรุงกระบวนการกระจายอำนาจให้ได้รับการขับเคลื่อนอย่างถูกต้องเหมาะสมและบรรลุเป้าหมายในหลักการพื้นฐาน ซึ่งมักกำหนดช่วงระยะเวลาของการศึกษา เช่น รอบทศวรรษของการกระจายอำนาจ เป็นต้น นอกเหนือจากการประเมินความก้าวหน้าของแนวโน้มของการกระจายอำนาจ ยังให้ความสำคัญกับการทบทวนกรอบนโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้เกิดการกระจายอำนาจ โดยการเปรียบเทียบการกระจายอำนาจระหว่างในประเทศกับต่างประเทศ ซึ่งนำมากำหนดทิศทางการกระจายอำนาจในอนาคต อย่างไรก็ตามกรอบแนวคิดของการศึกษาประเภทดังกล่าวให้ความสำคัญกับความเป็นอิสระ การปกครองท้องถิ่น ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดบริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ โครงสร้างการมีส่วนร่วม การคลังท้องถิ่น การบริหารงานบุคคล ภารกิจหน้าที่ การกำหนดดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการศึกษาลักษณะดังกล่าว คือ นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ (2552) มีวัตถุประสงค์การศึกษา คือ การประเมินความก้าวหน้า วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการกระจายอำนาจช่วงปี พ.ศ. 2540-2551 ทบทวนนโยบาย สร้างความชัดเจนทิศทางการกระจายอำนาจ โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยภาคสนามและการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งให้ความสำคัญกับกรอบการวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการรวมศูนย์อำนาจ การกระจายอำนาจที่เกิดขึ้นในประเทศไทยช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เป็นหลัก ผลการศึกษาของงานวิจัยประเภทดังกล่าวจึงออกมาในรูปการกำหนดโครงสร้าง กติกา ระเบียบ บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยว

กับงบประมาณ บุคลากรและภาคประชาชนที่มีความเหมาะสมต่อลักษณะของ การกระจายอำนาจ รวมถึงแผนการปฏิบัติงานของแต่ละปีตั้งแต่กระบวนการ แรกเริ่มของการกระจายอำนาจและระหว่างการกระจายอำนาจอย่างเป็น รูปธรรมเพื่อนำไปสู่การกระจายอำนาจ

ขยายขอบเขตการศึกษาความเป็นสถาบันในบริบทงบประมาณ สาธารณะ

อย่างไรก็ตามการศึกษาข้างต้นอาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการสะท้อน บทบาทของภาครัฐ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่ามุ่งตอบสนองต่อปัญหาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นหรือโครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์กรระดับล่างเป็นหลัก การศึกษาต่อมาผู้เขียนจึงพยายามแสดงให้เห็นว่าขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของการกระจายอำนาจกับปัจจัยอื่น ๆ เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยขยายขอบเขตสู่การให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจต่อมิติทางการเงิน ของรัฐบาล ซึ่งงานวิจัยประเภทดังกล่าวจะมีขอบเขตการศึกษากว้างขวางกว่า งานประเภทแรก เนื่องจากการศึกษาบทบาทการปฏิสัมพันธ์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นกับรัฐบาลกลางในประเด็นต่าง ๆ เช่น การดำเนินการเกี่ยว กับการจัดเก็บรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ตัวละครหลักของการศึกษา คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (รัฐบาลกลางรองลงมา) ซึ่งทั้งสองหน่วยงาน จำต้องปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบของตนที่มีความเหมาะสมกับ ระดับของหน่วยงาน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องรับภารกิจ การถ่ายโอนจากรัฐบาลกลาง ในขณะที่รัฐบาลกลางจะต้องถ่ายโอนภารกิจต่าง ๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น อย่างไรก็ตามประเด็นดังกล่าวดู เหมือนว่าการศึกษาประเภทนี้จะอยู่ในกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มการศึกษาโครงสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ผู้เขียนเห็นว่า แม้จะให้ความสำคัญกับโครงสร้างความสัมพันธ์แต่ตัวละครหลักของการศึกษา กลับให้ความสำคัญแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่ารัฐบาลกลาง งาน

ประเภทดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมในการจัดหมวดหมู่ไว้ในกลุ่มที่ 1

งานวิจัยลักษณะดังกล่าว ได้แก่ Lao-Araya (2002) เขาใช้กรอบการวิเคราะห์การเงินสาธารณะและการกระจายอำนาจ (Public Finance and Decentralization) โดยเฉพาความไม่สมดุลทางการเงิน การศึกษาจึงออกมาในลักษณะความไม่พอเพียงของรายได้ซึ่งรัฐบาลกลางจำเป็นต้องทำการเพิ่มสัดส่วนของรายได้และปรับปรุงเกี่ยวกับรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจนดูเหมือนว่ารัฐบาลมีหน้าที่หลักในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนเสนอแนะเชิงนโยบายว่ารัฐควรจัดเก็บภาษีในอัตราที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมแก่การพัฒนาฐานะทางการเงินทั้งของรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น การศึกษาดังกล่าวจึงให้ความสำคัญกับกรอบแนวคิดการกระจายอำนาจทางการเงิน

นอกจากนั้น การศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในรอบสองทศวรรษที่ผ่านมา มีตัวแปรของการศึกษาแตกต่างกันขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งนอกเหนือจากการให้ความสำคัญกับความพอเพียงของงบประมาณท้องถิ่นจากการสำรวจยังพบว่า มีการวิจัยลักษณะการค้นหาคำตอบหาการกระจายอำนาจในฐานะผู้ให้บริการสังคม โดยมุ่งตอบคำถามว่าการกระจายทรัพยากรต่าง ๆ สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวิธีการอย่างไรบ้างเพื่อให้ประสบความสำเร็จ แต่อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ให้ความสำคัญกับงบประมาณเป็นหลักในการให้บริการสังคม และจะระบุหน่วยงานวิเคราะห์เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความพอเพียงของงบประมาณ เช่น การศึกษาของ Varanyuwatana (2009) ใช้การวิจัยแบบ Documentary Research มีกรอบการศึกษาอยู่บนพื้นฐานโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก โดยผลการศึกษากำหนดออกมาลักษณะสถาบัน กล่าวคือ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ปฏิบัติงาน

ตามที่ได้รับการถ่ายโอน ซึ่งในปัจจุบันประสบปัญหาการขาดแคลน การไม่เพิ่มขึ้นของรายได้เป็นจุดอ่อนสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ซึ่งเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมุ่งให้ความสำคัญกับประเด็นเกี่ยวกับงบประมาณ

ขยายขอบเขตการศึกษาความเป็นสถาบันในบริบทการตัดสินใจในงบประมาณสาธารณะ

ต่อมาการศึกษาจึงมีการปรับเปลี่ยนและยังขยายขอบเขตจากการให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักในการปรับปรุงโครงสร้างการจัดเก็บรายได้ การสร้างแหล่งงบประมาณให้เพียงพอ หันมาให้ความสำคัญกับการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บนพื้นฐานความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งเป็นการตัดสินใจทางการเงินและลักษณะการเลือกนโยบายของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งบนพื้นฐานข้อสมมติฐานที่ว่าผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นตัวแทนของความพึงพอใจของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งตัวแปรและบริบทการวิจัยส่วนใหญ่กล่าวถึงทางเลือก ความพึงพอใจ ความคาดหวังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การตัดสินใจของนักการเมืองท้องถิ่น

ตัวอย่างงานประเภนี้ คือ การศึกษา ของ Mutebi (2000) เขาใช้กรอบการวิเคราะห์เกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารงานท้องถิ่น ความเป็นอิสระ และการเมืองท้องถิ่น ผ่านการวิเคราะห์จากหลักสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย เป็นต้น ผลการศึกษาระบุว่าการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชาชนได้ ประชาชนไม่ต้องการสิ่งที่ข้าราชการและนักการเมืองตัดสินใจจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน จึงเสนอให้การกระจายอำนาจจำเป็นต้องสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชน เพื่อนำความพึงพอใจจากความต้องการของประชาชนมาปรับปรุงขีดความสามารถท้องถิ่นซึ่งผู้บริหารไม่อาจตัดสินใจได้โดยลำพัง

ขยายขอบเขตการศึกษาความเป็นสถาบันในบริบทการกำหนดตัวชี้วัด

การศึกษาสุดท้ายเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับมิติสถาบัน คือ การศึกษาที่เป็นลักษณะการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อการติดตามและประเมินผล การกระจายอำนาจในเชิงกฎหมาย การบริหาร และการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อ ประชาธิปไตยท้องถิ่น ซึ่งงานลักษณะดังกล่าวจะพยายามกำหนดตัวชี้วัดใน ประเด็นต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรมทางการเมืองท้องถิ่น ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วม พิจารณาได้จากความกระตือรือร้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนของการดำเนินงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจขาดมาตรฐานการดำเนินงานจาก นโยบายที่เป็นนามธรรม

เช่น การศึกษาของ วุฒิสาร ตันไชย (2555) ทั้งหมดเป็นการวิจัยเชิง คุณภาพ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ การบริหารงานท้องถิ่น มิติความเป็น ประชาธิปไตยท้องถิ่น รวมทั้งสภาพแวดล้อมก่อนและหลังการกระจาย อำนาจ ผลการศึกษาของงานประเภทดังกล่าวพยายามกำหนดหรือระบุลักษณะ เฉพาะของประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น เช่น การปฏิบัติงาน ของฝ่ายการเมือง มีตัวชี้วัด ได้แก่ อำนาจหน้าที่ตามโครงสร้าง เป็นต้น

4.2 กลุ่มการศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กลุ่มนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของ การกระจายอำนาจบนพื้นฐานตัวละครหลัก 2 ตัวละคร คือ รัฐบาลกลางและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพยายามพิจารณาประเด็นการกระจายอำนาจ ที่มีผลต่อการบริหารงานมิติต่าง ๆ ของสังคม รวมถึงการให้บริการสาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีนัยซึ่งเกิดจากผลของการกระจายอำนาจ อย่างไรก็ตามกลุ่มนี้อาจดูเหมือนว่ามีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 แต่ในทัศนะผู้เขียนเห็นว่าเนื้อหาส่วนใหญ่ของการศึกษาแตกต่างกัน กล่าวคือ

เนื้อหาของกลุ่มดังกล่าวให้ความสำคัญกับการกำหนดลักษณะของการปฏิรูปการกระจายอำนาจและบทบาทของทั้งรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขณะที่กลุ่มที่ 1 ให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก และกลุ่มที่ 3 ให้ความสำคัญกับการทดสอบทฤษฎีการกระจายอำนาจอันมีผลต่อการให้บริการสาธารณะมิติต่าง ๆ

ตัวอย่างของการศึกษากลุ่มที่ 2 คือ Saxena (2002) ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการกระจายอำนาจระหว่างรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งตอบคำถามว่าการกระจายอำนาจของประเทศควรเป็นอย่างไรเพื่อให้เศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลง กรอบการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดและทฤษฎีผลประโยชน์ระหว่างของ Sub-nation การกำหนดนโยบายระดับชาติ บทบาทสถาบันการเมือง และนโยบายการกระจายอำนาจในประเทศพัฒนาแล้วโดยใช้กรณีศึกษาใน Argentina India และกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว 30 ประเทศ ซึ่งผลงานวิจัยสะท้อนลักษณะของการพิจารณาการจัดการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจลักษณะต่าง ๆ เช่น ระบุว่า Sub-Nation มีความสำคัญต่อนโยบายระดับชาติ ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การกำหนดนโยบายระดับชาติจำเป็นต้องกำหนดความสัมพันธ์ร่วมกับ Sub-Nation นอกจากนั้นยังตั้งคำถามอีกว่าเพราะเหตุใดหลุมพรางของการกระจายอำนาจในประเทศกำลังพัฒนาถึงเป็นเรื่องลบซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ โดยมีตัวแปรที่นำมาศึกษา คือ การกระจายอำนาจทางการเมือง (Politic Decentralization) การปฏิรูปความเป็นอิสระของการคลัง (Fiscal Decentralization) ซึ่งพบว่า (1) ต้องมีการถ่ายโอนภารกิจหลังการปฏิรูป (2) การกระจายอำนาจที่เกิดขึ้นอย่างเข้มแข็งมีความเหมาะสมมากกว่าการกระจายอำนาจที่ค่อยเป็นค่อยไป (3) การกระจายอำนาจถูกนำมาพิจารณาการลงทุนในประเทศของนักลงทุน และเสนอแนะว่าควรเพิ่มความรับผิดชอบทางการเงินระดับชาติเพื่อลดช่องว่างทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น

การศึกษาของ Siry (2007) ทำการศึกษาเปรียบเทียบการกระจายอำนาจของกลุ่มประเทศในแถบชายฝั่งและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ในมุมมองการกระจายอำนาจ ผลการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า รัฐบาลกลางของประเทศมาเลเซียมีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจและมุมมองการจัดการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของส่วนกลาง มลรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหลัก ในขณะที่การกระจายอำนาจของประเทศอินโดนีเซีย มีความขัดแย้งในการตีความเกี่ยวกับกฎหมายและขาดกฎหมายที่ชัดเจน ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความท้าทายต่อการนำหลักการการกระจายอำนาจไปปฏิบัติอย่างยิ่ง โดยมีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งการเกิดปัญหาการกระจายอำนาจที่มีลักษณะไม่สมบูรณ์ ทั้งสองประเทศล้วนมีเป้าหมายและความประสงค์ของการกระจายอำนาจใกล้เคียงกัน คือ มีความคาดหวังต่อการปรับปรุงการจัดการการเข้าถึงทรัพยากร การถ่ายโอนทรัพยากร การให้บริการสาธารณะ ที่มีความเหมาะสม

สุดท้ายเป็นการศึกษาของ Mello & Barenstein (2001) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลัง รายจ่าย รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาว่าประเด็นดังกล่าวเป็นตัวชี้วัดความหลากหลายของการปกครองในมิติต่าง ๆ เช่น การทุจริตคอร์รัปชัน การปกครอง (บริหาร) อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกรอบการศึกษาเกี่ยวกับตัวชี้วัดของการกระจายอำนาจ ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ของการกระจายอำนาจและการปกครองเกี่ยวกับรายจ่ายสาธารณะ (งบประมาณ) มีความสัมพันธ์กับระดับที่สูงขึ้นจากเงินอุดหนุน ภาษี และการถ่ายโอนภารกิจจากรัฐบาลกลางสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายอำนาจและการปกครองจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.3 กลุ่มการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลหรือผลกระทบของการกระจายอำนาจ (Influence and Impact of Decentralization) งานวิจัยที่มีการ

ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลหรือผลกระทบของการกระจายอำนาจถือว่ามีสัดส่วนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับประเภทการศึกษาของกลุ่มอื่น ลักษณะของการศึกษาของกลุ่มที่ 3 จะให้ความสำคัญกับการทดสอบทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจว่ามีอิทธิพลต่อปัจจัยใดบ้าง เช่น ทำให้การให้บริการสาธารณะมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นต้น ดังนั้น ลักษณะของการศึกษากลุ่มนี้จึงมุ่งพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการมากกว่าการปรับปรุงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกากระจายอำนาจของรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างการศึกษาในกลุ่มที่ 1 และ 2

อิทธิพลของการกระจายอำนาจต่อมิติการพัฒนาประเทศ

ปรากฏในการศึกษาของ Buser (2010) ซึ่งทำการศึกษาลักษณะพิจารณาผลกระทบของการกระจายอำนาจทางการคลังภาครัฐต่อระดับรายได้และขนาดรัฐบาลที่มีความสัมพันธ์กับ GDP ของ 20 กลุ่มประเทศ OECD ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1972-2005 โดยพื้นฐานกรอบแนวคิดและสมมติฐานที่ว่ากากระจายอำนาจมีความกำกวมระดับทฤษฎี จึงจำเป็นต้องพิจารณาเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบ ผลกระทบภายนอก การสูญเสียหลักความประหยัดทางขนาดจากการกระจายอำนาจ ความมั่นคงภาพรวมซึ่งยากแก่การเป็นไปได้ การแข่งขันทางภาษี ทั้งหมดเป็นการพิสูจน์ว่าทฤษฎีการกระจายอำนาจขาดความสอดคล้องกันของทฤษฎีหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า (1) ความเป็นอิสระมีความสำคัญต่อการออกแบบแนวทางการกระจายอำนาจ (2) บริบทสถาบันทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนผลกระทบจากการกระจายอำนาจเกี่ยวกับขนาดของรัฐ (เล็กลง) ซึ่งทั้งหมดต้องอยู่บนเงื่อนไขของการกระจายอำนาจโดยต้องมาพร้อมกับรายได้ที่สูงและลดโอกาสการใช้ประโยชน์จากหลักการการกระจายอำนาจอย่างไม่ถูกต้อง การจัดเก็บภาษี ความเป็นอิสระจากรัฐบาลกลาง เป็นต้น

ซึ่งไม่แตกต่างกันมากนักกับการศึกษาของ Liu (2007) เขาศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาลักษณะทางการ

คลังว่าทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นหรือไม่และหากดีขึ้นการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลังชนิดใดที่ควรนำไปปฏิบัติ จุดแข็ง-จุดอ่อนในความหลากหลายของการกระจายอำนาจคืออะไร โดยใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลังเป็นหลัก (Fiscal Decentralization) ประกอบกับโดยตัวแปรอื่น เช่น โครงสร้างการเมือง ทั้งระดับรัฐบาลกลาง มลรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความเป็นอิสระในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนเปอร์เซ็นต์ของการจัดเก็บรายได้ จำนวนเปอร์เซ็นต์รายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจทางการเมือง ผลการศึกษา พบว่าการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลังมี 6 ชนิด แต่ชนิดที่สมบูรณ์ คือ COMP โดยมีองค์ประกอบของรัฐบาลกลาง ภาษี สัดส่วนรายจ่ายและรายได้ที่สูงขึ้น ความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากรัฐบาลกลาง ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายรายได้ทางการเมืองการคลัง

เช่นเดียวกับการศึกษาของ McNab (2000) เป็นการศึกษาลักษณะการพัฒนาตัวแบบทฤษฎีการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลัง ซึ่งเป็นผลผลิตของการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลัง ผลประโยชน์ของการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลังและอิทธิพลของการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลังที่มีผลต่อการเติบโตของรายได้ต่อหัวของประชาชน กรอบแนวคิดและทฤษฎีมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลังกับมิติต่าง ๆ เช่น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ปัญหาและอุปสรรคของการปกครอง เป็นต้น ผลการศึกษาพบว่า การกระจายอำนาจที่ต่ำมากจนเกินไปอาจขัดขวางความสำเร็จของความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้จะปรากฏระดับการลงทุนภาครัฐต่ำ รายจ่ายของการกระจายอำนาจมีผลโดยตรงต่อการเจริญเติบโตของ GDP ดังนั้นการจัดทรัพยากรและหน้าที่ของ Sub-Nation ใหม่ โดยการเพิ่มความโปร่งใสจึงมีความสำคัญ

การศึกษาของ Tirtosuharto (1996) โดยเป็นการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการนำการกระจายอำนาจไปใช้ประโยชน์ในประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นการวัดแรงจูงใจของการกระจายอำนาจทางการคลังต่อประสิทธิภาพของรัฐและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีกรอบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการแข่งขันและทฤษฎีการเจริญเติบโตของภูมิภาค การกระจายอำนาจและบทบาทสถาบัน การกระจายอำนาจทางการเงินและประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากร รวมถึงผลผลิตของรายจ่ายสาธารณะ ผลการศึกษา พบว่า ระดับรายได้ของการกระจายอำนาจ เช่น สัดส่วนค่าใช้จ่าย ต้นทุนการปฏิบัติงาน ความเป็นอิสระของรายได้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการกระจายอำนาจทางการคลังจำเป็นต้องพิจารณาประเด็นอื่นควบคู่กัน เช่น การทุจริตคอร์รัปชัน การเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

และการศึกษาของ George & Mehmet (2009) ทำการศึกษาผลกระทบของการกระจายอำนาจทางการคลังในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีกรอบการศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลการศึกษาระบุว่า องค์กรภาครัฐต้องสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องกำหนดตัวชี้วัด และสร้างผลกระทบทางบวกต่อประชากรในเมืองโดยมีการเติบโตของการจ้างงาน และพบว่า การกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของรายได้ ซึ่ง Metropolitan สามารถเพิ่มรายได้อย่างรวดเร็วกว่าลักษณะอื่น รวมถึง Scott & Tarazona (2011) ศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจโดยการตั้งคำถามว่าการกระจายอำนาจที่เข้มแข็งสามารถลดความเสี่ยงของความล้มเหลวของการบริหารงานได้หรือไม่ อะไรเป็นข้อจำกัดของการแข่งขันและสามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ ได้อย่างไร โดยใช้กรอบแนวคิดของการกระจายอำนาจที่มีผลต่อขีดความสามารถของการบริหารงาน ผลการศึกษา พบว่า การกระจายอำนาจมีผลกระทบต่อความล้มเหลวใน

การเปลี่ยนแปลงขีดความสามารถของรัฐบาลและการกระจายอำนาจที่มีประสิทธิภาพสามารถสร้างปัญหาให้กับรัฐบาลที่มีขีดความสามารถต่ำได้ เช่น ขาดเทคนิค ความสามารถของท้องถิ่น เป็นต้น ดังนั้น การกระจายอำนาจที่มีเพียงโครงสร้างรองรับอาจไม่เพียงพอ ต้องให้ความสำคัญกับการร่วมรับผิดชอบจากระดับของรัฐบาลที่แตกต่างกัน ซึ่งในกลุ่มนี้ยังมีความใกล้เคียงกันกับการศึกษาของ Rodríguez-Pose & Ezcurra (2009) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ของการกระจายอำนาจทางการคลังและการพัฒนาการของความไม่เท่าเทียมกันใน 26 ประเทศ ซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว 19 ประเทศ และกำลังพัฒนา 7 ประเทศ ในช่วงปี 1990-2002 ผลการศึกษาพบว่า การกระจายอำนาจทางการคลังมีความสัมพันธ์กับความแตกต่างของภูมิภาค การกระจายอำนาจและการพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกันส่งผลต่อระดับการพัฒนาประเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อิทธิพลของการกระจายอำนาจต่อมิติการให้บริการสาธารณะ ด้านต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่างานวิจัยก่อนหน้านี้เป็นความพยายามของการพิสูจน์ทฤษฎีแนวคิดของการกระจายอำนาจกับตัวแปรอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา เช่น นำตัวแปรทางการเมือง ตัวแปรทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งถูกนำมาทดสอบในบริบทต่างที่แตกต่างกัน เพื่อค้นหาอิทธิพลของตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางบวกของการกระจายอำนาจ อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากการพิสูจน์ทฤษฎีการกระจายอำนาจลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นมิติการพัฒนาประเทศ ยังมีการนำแนวคิดการกระจายอำนาจมาทดสอบกับการให้บริการสาธารณะรูปแบบต่าง ๆ เช่น การศึกษา การอุปโภคบริโภค การบริการด้านสาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งมีงานวิจัยประเภทดังกล่าวจำนวน 3 เล่ม ได้แก่

ปรากฏในงานของ Rodriguez Catherine (2006) โดยนำแนวคิดการกระจายอำนาจมาศึกษาและมุ่งตอบคำถามว่าลักษณะ ระดับความยากจน

ความไม่เท่าเทียมกัน (ในประเทศที่กำลังพัฒนา) ประสิทธิภาพการปฏิรูปการกระจายอำนาจในการลดความยากจนและความไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการสาธารณะที่ดีขึ้นมากน้อยเพียงใด โดยทำการประเมินผลการปฏิรูปในประเทศโคลัมเบีย ปี 1993 และการจัดการคุณภาพน้ำในประเทศอินโดนีเซีย ผลการศึกษาพบว่า ในอินโดนีเซียมีการกระจายอย่างครอบคลุมทั้งการเงิน การบริหาร และการเมือง แต่ผลของการปฏิรูปขึ้นอยู่กับสถาบันทางการเมือง และการกระจายอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ไม่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการน้ำ แต่การกระจายอำนาจมีข้อดีของการเปลี่ยนแปลงนัยยะทางเศรษฐกิจ และการให้บริการสาธารณะ กล่าวคือ โครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมีการเปลี่ยนแปลง แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยดังกล่าวแนะนำว่าจำเป็นต้องศึกษาต่อไปว่ามีเงื่อนไขใดที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการปฏิรูปการกระจายอำนาจให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการสาธารณะ

และ Saavedra (2009) ศึกษาโดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการให้บริการสาธารณะกับมิติการกระจายอำนาจในการกิจสาธารณะสุข และการปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม โดยเน้นความหลากหลายของมิติการกระจายอำนาจ ซึ่งมีสมมติฐานอยู่ที่การเพิ่มขึ้นของระดับการกระจายอำนาจและการเพิ่มขึ้นของการกระจายอำนาจทางการคลัง เป็นการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงบริการสาธารณะและการปรับปรุงคุณภาพน้ำของประชาชน ความสัมพันธ์ของการกระจายอำนาจทางการเมือง การคลัง และการบริหาร อย่างน้อย 2 ตัวแปร น่าจะมีผลต่อการเข้าถึงบริการสาธารณะ ผลการศึกษา พบว่า การกระจายอำนาจทางการเมืองและการเมือง มีความสำคัญแต่น้อยกว่าการกระจายอำนาจทางการคลัง ดังนั้น การออกแบบกลยุทธ์การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบทางการเมืองในบริบทของสถาบันจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยการออกแบบทางการคลังและการบริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิรูปการกระจายอำนาจบนพื้นฐานการออกแบบสถาบันขั้นสูง

เช่นเดียวกับ Barrera-Osorio (2003) เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง การกระจายอำนาจกับคุณภาพการศึกษาในโคลัมเบีย ตลอดจนความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยที่มีความแตกต่างกันของรายได้ โดยมีกรอบแนวคิดและทฤษฎี อยู่บนพื้นฐานหลักประสิทธิภาพและความเท่าเทียมกัน ความเท่าเทียมกันของ รายจ่าย เป็นต้น ผลการศึกษาพบว่า การกระจายอำนาจน่าจะนำมาซึ่งผลการ ปฏิบัติงานที่ดีกว่าการรวมอำนาจ เนื่องจาก (1) ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมี ข้อมูลที่ดีกว่ารัฐบาลกลาง (2) การกระจายอำนาจก่อให้เกิดกระบวนการ Check and Balance ในการจัดบริการสาธารณะ เป็นต้น

และสุดท้ายเป็นการศึกษาของ Sun (2003) ให้ความสำคัญกับระดับ การกระจายอำนาจที่สูงขึ้นกับความสัมพันธ์ของผลการปฏิบัติงานด้านระบบ สุขภาพ และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างระดับการกระจาย อำนาจและผลการปฏิบัติงานสาธารณสุข โดยมีกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการ กระจายอำนาจและความเป็นเหตุผล การกระจายอำนาจในภาคสาธารณสุข กลยุทธ์การกระจายอำนาจที่เป็นการปรับปรุงการให้บริการสาธารณะ เป็นต้น ผลการศึกษา พบว่า ความอุดมสมบูรณ์ของประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรมีความ สัมพันธ์กับระดับผลกระทบของประสิทธิภาพของกลยุทธ์การกระจายอำนาจ การเพิ่มรายจ่ายให้แก่ Sub-Nation อาจมีความเหมาะสมแก่ประเทศขนาดเล็ก การกระจายอำนาจช่วยลดอัตราการตายของทารกจากการบริหารงานอย่างมี ประสิทธิภาพ (แต่ขึ้นอยู่กับวิทยาศาสตร์สุขภาพและการได้รับยารักษาโรคด้วย) เช่นเดียวกับ Fanthorpe, Laval and Sesay (2011) ศึกษาเกี่ยวกับผล กระทบของโครงสร้างการกระจายอำนาจต่อการให้บริการสาธารณะมิติการ พัฒนาความยากจน และกลยุทธ์ความเป็นสถาบันและความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่มีผลต่อคณะกรรมการท้องถิ่นใน Sierra Leone โดยมีกรอบการศึกษาเกี่ยว กับข้อจำกัดของการกระจายอำนาจ การพัฒนาเชิงนโยบาย ซึ่งผลการศึกษา พบว่า การกระจายอำนาจมีความสอดคล้องกับการปรับปรุงการให้บริการ

สาธารณะอย่างยั่งยืน และการถ่ายโอนทางการคลังสามารถยืนยันทันระดับการให้บริการสาธารณะขั้นต้นได้ ในขณะที่ประเด็นกลยุทธ์ความเป็นสถาบันและความสัมพันธ์เชิงอำนาจ พบว่า มีความไม่สอดคล้องกันระหว่างการบริหารของฝ่ายบริหาร คณะกรรมการท้องถิ่นอยู่ภายใต้แรงกดดันจากหน้าที่ในการเข้าถึงทรัพยากร ซึ่งควรมีการแบ่งปันบทบาทหน้าที่ทางการเมืองเพื่อให้คณะกรรมการท้องถิ่นทำงานได้ดีขึ้น

4.4 กลุ่มการศึกษาแบบผสมผสาน อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากกลุ่มที่ 1-3 ยังมีงานวิจัยอีกประเภทหนึ่งที่มีขอบเขตกว้างขวางซึ่งไม่สามารถจัดอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ เนื่องจากวัตถุประสงค์ บริบท กรอบแนวคิด และผลการศึกษา มีความหลากหลายและศึกษาในบริบทของแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกัน ประกอบกับความแตกต่างของเป้าหมายเกี่ยวกับการศึกษาที่แตกต่างกัน บางประเทศที่นำมาศึกษาไม่ได้มีวัตถุประสงค์เดียวกัน ตลอดจนการตอบคำถามโจทย์วิจัยมีการบูรณาการอย่างหลากหลาย ดังนั้น ผู้เขียนจึงจัดกลุ่มดังกล่าวแยกออกมาเป็นกลุ่มการศึกษาแบบผสมผสาน

ตัวอย่างงานวิจัยประเภทนี้ ได้แก่ การศึกษาของ Bossert, Beauvais and Bowser (2000) ทำการศึกษาประสบการณ์การกระจายอำนาจในประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น Ghana Uganda Zambia และ Philippines โดยใช้กรอบการเปรียบเทียบและระดับของการกระจายอำนาจในแต่ละประเทศ เช่น Decentralization Deconcentralization Delegation และ Devolution ตลอดจนมุมมองนวัตกรรม-หน้าที่ที่มีความแตกต่างกันของการถ่ายโอนจากรัฐบาลกลาง เพื่อค้นหาชนิดความหลากหลายของระดับการกระจายอำนาจในการกิจการปฏิรูปการสาธารณสุข ผลการศึกษา พบว่า ในประเทศ Ghana การปฏิรูประบบสาธารณสุขจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ภายใต้สายใยแห่งการแบ่งอำนาจทางการบริหารและการมอบอำนาจ (Deconcentralization and Delegation) ซึ่งยังไม่ถึงระดับการกระจายอำนาจ โดยจำเป็นต้องปรับปรุงการ

จัดการทางการคลังและการจัดการทรัพยากรใหม่ ในขณะที่ประเทศ Uganda มีการปฏิรูประบบสาธารณสุขโดยใช้การกระจายอำนาจเป็นแนวทางให้เกิดการเข้าถึงทรัพยากรทางการคลัง ซึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรจากรัฐบาลกลางสู่รัฐบาลท้องถิ่น นับว่าเป็นประเด็นสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในนโยบายของประเทศที่กำลังพัฒนา สำหรับ Zambia การกระจายอำนาจมีผลต่อการให้บริการสาธารณสุขและนโยบายเกี่ยวกับการมอบอำนาจ Delegation ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นของการจัดตั้งความเป็นสถาบันต่าง ๆ ของโรงพยาบาล และสุดท้ายประเทศฟิลิปปินส์ เริ่มมีการกระจายอำนาจทางการเมือง การคลัง และหน้าที่ทางการบริหารสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขจากรัฐบาลกลางสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ยังคงมีข้อจำกัดของการถ่ายโอน คือ เกิดความไม่เท่าเทียมกันอย่างแพร่หลาย

จะเห็นได้ว่าประเภทของการวิจัยกลุ่มที่ 4 มีความเกี่ยวข้องกับทั้ง 3 กลุ่มที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวคือ การศึกษาของ Bossert, Beauvais and Bowser (2000) จะมุ่งอธิบายเกี่ยวกับการปรับปรุงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารในลักษณะของการแบ่งอำนาจหรือการกระจายอำนาจ ดังที่ปรากฏในลักษณะข้อค้นพบจากประเทศ Ghana ซึ่งลักษณะดังกล่าวสะท้อนภาพการศึกษาแบบกลุ่มที่ 1 คือ มุ่งกำหนดลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมต่อการกระจายอำนาจ นอกจากนั้นยังมีการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ของรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ปรากฏในผลการศึกษาของประเทศ Uganda ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับการศึกษาในกลุ่มที่ 2 สุดท้ายงานของ Bossert, Beauvais and Bowser (2000) ยังมีความใกล้เคียงกับลักษณะของการศึกษาของกลุ่มที่ 3 ซึ่งให้ความสัมพันธ์กับอิทธิพลของการกระจายอำนาจต่อมิติการให้บริการสาธารณะ ดังที่ปรากฏในผลการศึกษาของประเทศ Zambia ซึ่งพบว่าการกระจายอำนาจเริ่มมีผลต่อโครงสร้างเชิงอำนาจ

5. ข้อค้นพบจากการสังเคราะห์

5.1 จุดแข็งและข้อจำกัดของแต่ละกลุ่มการศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบจุดอ่อน-จุดแข็งของการศึกษาแต่ละกลุ่ม

ผู้แต่ง	จุดแข็ง	ข้อจำกัด
กลุ่มการศึกษาแบบมุมมองเชิงสถาบันภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ (2552)	- การศึกษามีการเพิ่มบทบาทความเข้มแข็งให้แก่การบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกมิติ	- ขาดการพิจารณาภาคส่วนอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ขยายขอบเขตการศึกษาความเป็นสถาบันในบริบทงบประมาณสาธารณะ		
Lao-Araya (2002); Varanyuwatana (2009)	- มุ่งเน้นปรับปรุงการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะทาง ซึ่งได้แก่ประเด็นเกี่ยวกับรายได้	- ขาดการพิจารณาความเป็นไปได้ของการเพิ่มสัดส่วนรายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ขยายขอบเขตการศึกษาความเป็นสถาบันในบริบทการตัดสินใจในงบประมาณสาธารณะ		
Mutebi (2000)	- มองความต้องการของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- ขาดการพิจารณาความพร้อมของภาคประชาชนในการแสดงความต้องการและความสามารถต่อรอง
ขยายขอบเขตการศึกษาความเป็นสถาบันในบริบทการกำหนดตัวชี้วัด		
วุฒิสาร ตันไชย (2555)	- ลักษณะการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการปฏิบัติงาน	- ขาดการพิจารณาความเป็นไปได้และความสามารถในการใช้งานจริงขององค์ประกอบแต่ละตัวชี้วัด
กลุ่มการศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
Saxena (2002)	- ความสอดคล้องของโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- ขาดการพิจารณาปัจจัยเกี่ยวกับบริบททางสังคม ในขณะที่เดียวกันไม่ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทประชาชน

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบจุดอ่อน-จุดแข็งของการศึกษาแต่ละกลุ่ม (ต่อ)

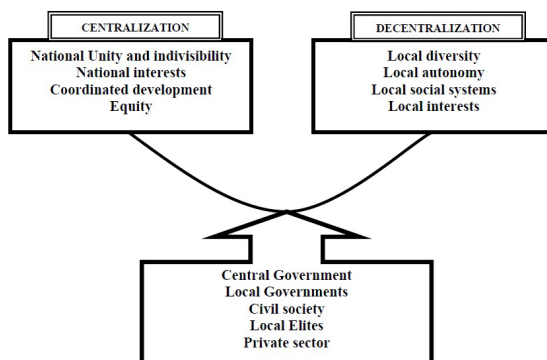
ผู้แต่ง	จุดแข็ง	ข้อจำกัด
Siry (2007)	- มีการเปรียบเทียบบทบาทรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อลักษณะของการกระจายอำนาจ	- ให้ความสำคัญกับชนชั้นปกครองมากกว่าบทบาทของภาคประชาชนในการมีส่วนร่วมกับการกระจายอำนาจ
Mello & Barenstein (2001)	- ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบทบาทการกระจายอำนาจ	- ผลการศึกษาให้ความสำคัญกับอิทธิพลของรัฐบาลกลาง ซึ่งขาดความเชื่อมโยงกับปัจจัยทางสังคม
กลุ่มการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลหรือผลกระทบของการกระจายอำนาจ : อิทธิพลของการกระจายอำนาจต่อมิติการพัฒนาประเทศ		
Buser (2010)	- แสดงให้เห็นประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงจากการนำการกระจายอำนาจมาเป็นเครื่องมือพัฒนา	- การศึกษาประโยชน์ของการกระจายอำนาจ ขาดการแสดงผลกระทบด้านลบของการกระจายอำนาจ
Liu (2007)	- อธิบายระดับ ลักษณะ ความหมายของการกระจายอำนาจที่แท้จริงที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ	- ขาดการประเมินผลกระทบด้านลบและความเป็นไปได้ของผลกระทบด้านบวกของการกระจายอำนาจ
McNab (2000); Tirtosuharto (1996); George & Mehmet (2009)	- พิสูจน์ผลกระทบด้านบวกของการกระจายอำนาจในการมีฐานะเป็นเครื่องมือปรับปรุงและพัฒนาประเทศ	- ขาดการระบุเงื่อนไขของความเป็นไปได้ในการเกิดผลกระทบด้านบวกของการกระจายอำนาจ
Scott & Tarazona (2011); Rodriguez-Pose & Ezcurra (2009)	- พิจารณาผลกระทบด้านบวกของการกระจายอำนาจต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารของรัฐบาล	- เน้นเฉพาะภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการนำการกระจายอำนาจมาพัฒนาประเทศ
อิทธิพลของการกระจายอำนาจต่อมิติการให้บริการสาธารณะด้านต่าง ๆ		
Rodriguez Catherine (2006); Saavedra (2009); Barrera-Osorio (2003); Sun (2003); Fanthorpe, Lavalı and Sesay (2011)	- แสดงประโยชน์ของการกระจายอำนาจในมิติการพัฒนาบริการสาธารณะซึ่งมีประโยชน์ต่อประชาชน	- มุ่งพิสูจน์ลักษณะของแนวคิดการกระจายอำนาจเพียงอย่างเดียว โดยมิได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมที่สำคัญ

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบจุดอ่อน-จุดแข็งของการศึกษาแต่ละกลุ่ม (ต่อ)

กลุ่มการศึกษาแบบผสมผสาน		
Bossert, Beauvais and Bowser (2000)	- การศึกษามีความหลากหลายโดยศึกษาทั้งความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ และอิทธิพลของการกระจายอำนาจ	- ยังคงให้ความสำคัญกับตัวแปรบทบาทภาครัฐในการเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจ

5.2 ข้อเสนอแนะสู่การศึกษา

จากการสังเคราะห์งานวิจัยและดัชนีนิพนธ์ระดับปริญญาเอกพบว่า ผลงานในอดีตมีจุดมุ่งเน้นและข้อจำกัดบางประการของการศึกษาแตกต่างกัน เช่น การศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความมั่นคงของสถาบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการนำแนวคิดการกระจายอำนาจมาพิสูจน์ผลกระทบทางบวกของการเป็นเครื่องมือพัฒนาประเทศของรัฐบาล เป็นต้น ดังนั้นในหัวข้อนี้ผู้เขียนจะทำการวิเคราะห์และเสนอแนะสู่ทางการศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในอนาคตซึ่งเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับสภาพของสังคมไทย ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ลักษณะความเท่าเทียมกันของกระบวนการกระจายอำนาจ
ที่มา : Kauzya, 2005 : 5

5.2.1 การศึกษาควรมุ่งพัฒนาตัวแปรนอกกรอบความมั่นคงของระบบราชการสู่ปทัสถานทางสังคม จะเห็นได้ว่าการศึกษาลักษณะใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มที่ 1 และ 2 เป็นการมองความมั่นคงของระบบราชการเป็นหลัก โดยต้องการปรับแต่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับรัฐบาลกลางในการนำแนวคิดการกระจายอำนาจมาปฏิบัติ แต่ประเด็นดังกล่าวอาจมีข้อปัจจัยหลักของการกระจายอำนาจอย่างประสบความสำเร็จในบริบทของประเทศกำลังพัฒนา ดังนั้น จึงควรพิจารณาออกนอกกรอบการศึกษาเดิม

5.2.2 การศึกษาควรพิจารณาลักษณะบริบทของสังคมประเทศ ประเด็นดังกล่าวมีปัญหาอย่างยิ่งในการนำการศึกษาลักษณะกลุ่มที่ 3 เข้ามาศึกษาในประเทศไทย เนื่องจากสภาพความแตกต่างของพื้นที่ ชีวิตความเป็นอยู่ โดยเฉพาะวัฒนธรรม ประวัติความเป็นมาภูมิหลังของประชาชน ดังนั้นการพิสูจน์ทฤษฎีลักษณะดังกล่าวอาจกระทำได้ยากในประเทศกำลังพัฒนา จึงควรกำหนดเงื่อนไขบางประการของการศึกษาเพื่อให้ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับบริบทและสภาพสังคมของประเทศที่กำลังทำการศึกษา

5.2.3 การศึกษาควรพิจารณากรอบทฤษฎีหรือแนวคิดตลอดจนตัวแปรที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย เช่น การศึกษาการกระจายอำนาจที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ปทัสถาน ค่านิยม ความเชื่อ ส่วนใหญ่นำแนวคิด-ทฤษฎีจากต่างประเทศเข้ามาทำการศึกษา ซึ่งทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าวค่อนข้างมีความแตกต่างกันในการอธิบายปรากฏการณ์ในแต่ละสังคมประเทศ ดังนั้น ผู้วิจัยจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสมของการศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

5.2.4 การศึกษาควรพิจารณาความเชื่อมโยงของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Actors) ในการกระจายอำนาจ ซึ่งที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับรัฐบาล

กลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก มิได้พิจารณาบทบาทภาคเอกชน ภาคประชาสังคม (Civil Society) หรือกลุ่มอิทธิพลระดับล่าง ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการตอบสนองนโยบายการกระจายอำนาจอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น การเข้าใจความเชื่อมโยงจะทำให้เกิดค่านิยม ทศนคติร่วมของกลุ่มคน ซึ่งสามารถสะท้อนปัญหาและแนวทางแห่งความสำเร็จเกี่ยวกับการกระจายอำนาจได้

5.2.5 การศึกษาควรพิจารณาเงื่อนไขบางประการที่มีความสำคัญต่อการกระจายอำนาจ เช่น เงื่อนไขของประชากร เงื่อนไขของทัศนคติของข้าราชการ เงื่อนไขของบทบาทของรัฐบาลกลาง เงื่อนไขความหลากหลายของระบบสังคม การศึกษา ผลประโยชน์สาธารณะ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันในแต่ละชุมชน การพิจารณาสภาพความเป็นสังคมชนบทและสภาพสังคมเมือง การพิจารณาแผนการประสานงานและผลประโยชน์ของการกระจายอำนาจ ตลอดจนบทบาทภาคเอกชน ฯลฯ

โดยสรุปการสังเคราะห์สถานการณ์ภาพความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจในรอบสองทศวรรษจากงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก สะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นมุมมองความสัมพันธ์ของภาครัฐเป็นหลัก (ภาพที่ 1 หัวข้อ Decentralization and Centralization) ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรมีการเพิ่มบทบาทการศึกษาสู่การให้ความสำคัญกับภาคประชาชน (ภาพที่ 1 หัวข้อ Civil Society) โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนารวมถึงประเทศไทย ซึ่งมีเงื่อนไขก่อนการกระจายอำนาจเกี่ยวกับคุณลักษณะสภาพแวดล้อม ประชากร การศึกษา และทัศนคติ ความเชื่อของประชาชนบางประการต่อการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งแตกต่างกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ประกอบกับตัวแปรของประชาชนเป็นมวลชนขนาดใหญ่ ย่อมมีความสามารถในการสร้างอิทธิพลจนกระทั่งส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนแนวคิดการกระจายอำนาจให้ประสบความสำเร็จมากกว่าการขับเคลื่อนโดยพิจารณาความสัมพันธ์ของรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ในขณะที่เดียวกันเป็นลักษณะ

วิธีการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับความเป็นประชาธิปไตยและแนวโน้มการจัดการภาครัฐที่มุ่งเน้นการสร้างความมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน โดยอาจทำการศึกษาคูณลักษณะของประชาชน บทบาทภาคประชาชน ทศนคติความเชื่อ ที่แตกต่างกันของประชาชนตามคุณลักษณะเหล่านั้นบนพื้นฐานแนวคิดความเป็นประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น (Local Democracy) ที่เหมาะสมกับการกระจายอำนาจ (Decentralization) และสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

เอกสารอ้างอิง

- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ. (2552). รายงานการวิจัยเรื่องรายงานผลการศึกษาความก้าวหน้าของการกระจายอำนาจในประเทศไทย และข้อเสนอ. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2555). บทบาทของการกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาประชาธิปไตยท้องถิ่นในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- Bardhan, Pranab & Mookherjee, Dilip. (2006). **Decentralization and local governance in developing countries : a comparative perspective.** Massachusetts Institute of Technology press.
- Barrera-Osorio, Felipe. (2003). **Decentralization and Education : an empirical investigation.** Doctoral dissertation, University of Maryland.
- Bossert, Thomas; Beauvais, Joel and Bowser, Diana. (2000). **Decentralization of Health Systems : Preliminary Review of Four Country Case Studies.** Washington, D.C. : Partnerships for Health Reform Project, Abt Associates.

Buser, Whitney Douglas. (2010). **The Impact of Public Sector Fiscal Decentralization on Economic Performance and Government Size Across High Income OECD Countries : An Institutional Approach.** Doctoral dissertation, Florida State University.

Fanthorpe, Richard; Laval, Andrew and Sesay, Mohamed Gibril. (2011). **Decentralization in Sierra Leone : Impact, Constraints and Prospects.** DFID Sierra Leone.

George W. Hammond & Mehmet S. Tosun. (2011). **The Impact of Local Decentralization on Economic Growth : Evidence from U.S. Counties.** 51 J. Regional Sci.

Kauzya, John-Mary. (2005). **Decentralization : Prospects for Peace, Democracy and Development.** DPADM Discussion Paper. New York : UNDESA.

Kijtewachakul, Nitaya. (2010). "Local Politics and Decentralization". In Chusak Wittayapak and Peter Vandergeest (eds.) **The politics of decentralization natural resource management in Asia.** Mekong Press.

Lao-Araya, Kanokpan. (2002). **Effect of Decentralization Strategy on Macroeconomic Stability in Thailand.** Manila, Philippines : Asian Development Bank.

Litvack, Jennie; Ahmad, Junaid and Bird, Richard. (1998). **Rethinking decentralization in developing countries.** World Bank Sector Studies Series. Washington, D.C.

- Liu, Chih-hung. (2007). **What Type of Fiscal Decentralization System Has Better Performance?**. Doctoral dissertation, University of Maryland.
- McNab, Robert Martin. (2001). **An empirical examination of the outcomes of fiscal decentralization**. Doctoral dissertation, Georgia State University.
- Mello, Luiz and Barenstein, Matias. (2001). **Fiscal Decentralization and Governance : A Cross- Country Analysis**. IMF working Paper 01/71, Washington : International Monetary Fund.
- Mutebi, Alex M. (2000). **Revealed Preference for Locally Provided Public Goods and Services : Experiment from four Thai towns**. Doctoral dissertation, Princeton University.
- Regan, Suzuki. (2010). "From Policy to Conflict". In Chusak Wittayapak and Peter Vandergeest (eds.) **The politics of decentralization natural resource management in Asia**. Mekong Press.
- Rodriguez, Catherine. (2006). **Inequality and decentralization reforms in developing countries**. Doctoral dissertation, Boston University.
- Rodríguez-Pose, Andres; Ezcurra, Roberto. (2009). **Does Decentralization Matter for Regional Disparities? A Cross-Country Analysis**. SERC Discussion Papers,

SERCDP0025. Spatial Economics Research Centre (SERC), London School of Economics and Political Science, London, UK.

Saavedra, Pablo A. (2009). **A Study of the Impact of Decentralization on Access to Service Delivery.**

Doctoral dissertation, Georgia State University.

Saxena, Sanchita-Banerjee. (2002). **Decentralization And Economic Reforms In Developing Countries : The Important Influence of Sub-National Politics.** Doctoral dissertation, University of California.

Scott, Zoë and Tarazona, Marcela. (2011). **Study on Disaster Risk Reduction, Decentralization and Political Economy Decentralisation and Disaster Risk Reduction.** Analysis for UNDP Contribution on the GAR 11. UNDP Bureau for Crisis Prevention and Recovery.

Siry, H. Y. (2007). **Making Decentralized Coastal Zone Management Work for the Southeast Asian Region : Comparative Perspectives.** Research Paper for the United Nations – Nippon Foundation Fellowship 2006–2007. UN Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea Office of Legal Affairs.

Sun, Fung. (2003). **An exploratory study of the relationship between decentralization and health system performance.** Doctoral dissertation, University of Alabama.

- Tirtosuharto, Darius. (2009). **Regional Competitiveness in Indonesia : The Incentives of Fiscal Decentralization on State Efficiency and Economic Growth**. Doctoral Dissertation, George Mason University.
- Varanyuwatana, S. (2009). **Decentralization and the Budget for Social Services at Tambon Administrative Level**. Bangkok : UNICEF Thailand & Thammasat University.